Załącznik nr 4 do Zarządzenia Nr RD/Z.0201-3/2020

KARTA KURSU

Nazwa	Teorie bezpieczeństwa międzynarodowego
Nazwa w j. ang.	Theories of International Security

Koordynator	dr Artur Jach-Chrząszcz	Zespół dydaktyczny
		dr Artur Jach-Chrząszcz
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu obejmującego 15 godzin wykładowych oraz 15 godzin ćwiczeniowych jest zapoznanie słuchaczy i słuchaczek z najważniejszymi pojęciami teoretycznymi z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego. Omówienie w trakcie wykładów typologii, mechanizmów oraz koncepcji poruszających m.in. zagadnienia z zakresu rozwoju security studies, ewolucji paradygmatu bezpieczeństwa w oparciu o okres przed i po zimnowojenny, teorii gwarancji bezpieczeństwa, dylematu bezpieczeństwa (J. Herz), równowagi sił oraz strachu, teorii cyklu hegemonicznego, modelu D. Freia, koncepcji sekurytyzacji (O. Wæver) oraz teorii kompleksów bezpieczeństwa (szkoła kopenhaska) umożliwią słuchaczom nabycie wiedzy na temat podstawowych zagadnień występujących w bezpieczeństwie międzynarodowym. W trakcie omawiania genezy oraz ewolucji terminologicznej pojęcia, studenci zdobędą wiedzę z zakresu wybranych obszarów nauk społecznych, jak również dostrzegą relacje pomiędzy poszczególnymi dyscyplinami w obrębie właściwej dziedziny. Co więcej, prezentowane ujęcie teoretyczne pojęcia bezpieczeństwa umożliwi określenie rodzaju oraz charakteru zagrożeń z podziałem na wymiar: ekonomiczny, energetyczny, militarny, ekologiczny, informacyjny, społeczny, polityczny oraz kulturowy. Zagadnienia te zostaną rozwinięte w trakcie ćwiczeń, podczas których studenci nabędą umiejętności udziału w dyskusji, a także przekazywania wiedzy naukowej innym słuchaczom. W tej części zajęć omówione zostaną kryteria bezpieczeństwa międzynarodowego w teorii i praktyce, rola mocarstw w globalnej i regionalnej polityce bezpieczeństwa, a także organy oraz instytucje międzynarodowe odpowiedzialne za bezpieczeństwo globalne i regionalne. Ponadto w trakcie ćwiczeń będą miały miejsce dyskusje nad zagrożeniami asymetrycznymi oraz pozamilitarnymi mającymi bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo międzynarodowe.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza na temat bezpieczeństwa.
Umiejętności	Umiejętność analitycznego myślenia i wyciągania wniosków.
Kursy	Wstępne kursy nie są wymagane.

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	Po zakończeniu kursu, student/ka;	
	K_W01: Posiada wiedzę z zakresu nauk społecznych, ich miejsca w systemie nauki i relacji pomiędzy poszczególnymi dyscyplinami w obrębie dziedziny oraz obszaru nauk społecznych.	P6U_W
	K_W03: Uzyskał/a interdyscyplinarną wiedzę, właściwą naukom o bezpieczeństwie w zakresie niezbędnym do studiów nad problematyką środowiska międzynarodowego, obejmującą teorie dotyczące stosunków międzynarodowych, nauk o polityce i administracji, a także nauk prawnych, ekonomii i finansów.	P6U_W
	K_W04: Uzyskał/a wiedzę o wielości i różnorodności z wybranych struktur i instytucji społecznych warunkujących bezpieczeństwo międzynarodowe na poziomach: narodowym, regionalnym i globalnym; w wymiarach: kulturowym, politycznym oraz militarnym.	P6U_W
	K_W09: Uzyskał/a wiedzę o prawnych, organizacyjnych, moralnych i etycznych normach i regułach organizujących struktury i instytucje bezpieczeństwa międzynarodowego.	P6U_W
	K_W11: Uzyskał/a wiedzę o poglądach na temat struktur i instytucji bezpieczeństwa międzynarodowego i o ich historycznej ewolucji. Poznał/a podstawy teoretyczne pozwalające opisywać i charakteryzować problematykę bezpieczeństwa międzynarodowego.	P6U_W

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	Po zakończeniu kursu, student/ka; K_U01: Potrafi dokonać interpretacji zjawisk zachodzących w międzynarodowych systemach życia społecznego, przy wykorzystaniu wiedzy z zakresu nauk społecznych.	P6U_U
	K_U04: Potrafi poprawnie interpretować zjawiska kulturowe, polityczne oraz prawne w zakresie bezpieczeństwa międzynarodowego.	P6U_U
	K_U06: Potrafi właściwie identyfikować i analizować relacje pomiędzy podmiotami w środowisku bezpieczeństwa międzynarodowego, w wymiarze kulturowym, politycznym i militarnym.	P6U_U
	K_U10: Potrafi identyfikować konkretne problemy bezpieczeństwa międzynarodowego, związane z nimi wyzwania, szanse, zagrożenia oraz opracować sposoby ich rozwiązania.	P6U_U
	K_U11: Posiada umiejętność rozumienia i analizowania bieżących zdarzeń zachodzących w sferze bezpieczeństwa międzynarodowego oraz związaną z tym umiejętność oceny wiarygodności i krytycznej selekcji źródeł informacji o tych zdarzeniach.	P6U_U

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	Po zakończeniu kursu, student/ka; K_K03: Potrafi organizować pracę w zespołach oraz uczestniczyć w pracy zespołowej jako członek grupy a ponadto jest gotów do krytycznej oceny działań własnych jak i działań zespołów, którymi kieruje.	P6U_K
	K_K05: Potrafi pracować w grupie oraz obejmować w niej różne funkcje i role a także jest gotów/gotowa do przyjmowania odpowiedzialności za skutki działań tej grupy.	P6U_K
	K08: Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych dotyczących bezpieczeństwa międzynarodowego, uwzględniając ich interdyscyplinarną złożoność oraz kontekst kulturowy.	P6U_K

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15	15										

Opis metod prowadzenia zajęć

Podczas wykładów prowadzonych w formie zdalnej prowadzący zastosuje metodę audiowizualną. W trakcie ćwiczeń, które odbędą się w formie stacjonarnej, prowadzący zastosuje metody dydaktyczne umożliwiające studentom aktywny udział w zajęciach. Przykładem takiej aktywności będzie przygotowanie przez grupę studentów wystąpienia (referat/prezentacja multimedialna) dotyczącego poruszanej zgodnie z harmonogramem zajęć problematyki. Wystąpienia te będą koordynowane przez prowadzącego zajęcia.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X						
W03							X						
W04							X						
W09							X						
W11							X						
U1								X					
U4								X					
U6								X					
U10								X					
U11								X					
K03							X	X					
K05								X					
K08							X	X					

Kryteria oceny	Zaliczenie ćwiczeń jest zależne od aktywności oraz zaangażowania studenta/ki podczas zajęć. Osoby aktywne, przygotowujące projekt grupowy w postaci prezentacji multimedialnej na zadany podczas zajęć temat są zwolnione z konieczności zdawania pisemnego testu zaliczeniowego. Warunkiem umożliwiającym uzyskanie zaliczenia kursu jest również frekwencja wynosząca co najmniej 70 % obecności na ćwiczeniach oraz wykładach.

Uwagi	brak

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Teorie bezpieczeństwa w kontekście historycznym.
2. Teorie bezpieczeństwa w kontekście współczesnym.
3. Modele bezpieczeństwa międzynarodowego.
4. Istota bezpieczeństwa.
5. Bezpieczeństwo w ujęciu przedmiotowym i podmiotowym.
6. Bezpieczeństwo w okresie przed i po zimnowojennym.
7. Wymiary bezpieczeństwa.
8. Strategie bezpieczeństwa.
9. Międzynarodowe instytucje bezpieczeństwa.
10. Zagrożenia bezpieczeństwa.

Wykaz literatury podstawowej

Bezpieczeństwo międzynarodowe - szanse i zagrożenia, red. S. Sykuna, J. Zajadło, Uniwersytet Gdański, Gdańsk 2009.

Bezpieczeństwo międzynarodowe w XXI wieku, red. R. Zięba, Poltext, Warszawa 2018.

Bezpieczeństwo międzynarodowe. Przegląd aktualnego stanu, red. K. Żukrowska, M. Grącik, IUS at TAX, Warszawa 2011.

Ciupiński A., *Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej. Geneza. Rozwój. Funkcjonowanie*, Difin, Warszawa 2013.

Czaputowicz J., *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Współczesne koncepcje*, PWN, Warszawa 2013.

Encyklopedia bezpieczeństwa w 4 tomach, red. O.Wasiuta, S.Wasiuta, Libron, Kraków 2021.

Gut J. (red,), Ostrowska M. (red.), *Bezpieczeństwo. Teoria i Praktyka 2023, nr 2 (LI) Współczesne problemy bezpieczeństwa międzynarodowego,* Kraków 2023

Karpowicz J., Tokarski M., *Współczesne bezpieczeństwo międzynarodowe: wybrane problemy*, Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych, Dęblin 2000.

Korzeniowski L., *Podstawy nauk o bezpieczeństwie*, Difin, Warszawa 2017.

Księżopolski K. M. (red.), *Problemy bezpieczeństwa wewnętrznego i bezpieczeństwa międzynarodowego*, Wyższa Szkoła Administracyjno-Społeczna, Warszawa 2009.

Rotfeld A., *Bezpieczeństwo międzynarodowe czasu przemian*, Akademia Dyplomatyczna Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Warszawa 2004.

Vademecum Bezpieczeństwa, red. O. Wasiuta, R. Klepka, R. Kopeć, Libron, Kraków 2018.

Zięba R., *Bezpieczeństwo międzynarodowe po zimnej wojnie,* Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008.

Żurawski P., *Bezpieczeństwo międzynarodowe: wymiar militarny,* PWN, Warszawa 2012.

Wykaz literatury uzupełniającej

Banasik M., Bezpieczeństwo międzynarodowe w erze strategicznej rywalizacji, DIFIN, Warszawa 2023.

Bezpieczeństwo. Teoria – badania – praktyka, red. A. Czupryński, B. Wisniewski, J. Zbijno, CNBOP-PIB, Warszawa 2015.

Ciupiński A., Malak K., *Bezpieczeństwo polityczne i wojskowe*, AON, Warszawa 2004.

Nye, J., *Konflikty międzynarodowe*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009.
Organizacja Narodów Zjednoczonych. Bilans i Perspektywy, red. J. Symonides, SCHOLAR, Warszawa 2006.

Pietraś M., Wojtaszczyk K. A., *Polska w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego*, Aspra, Warszawa 2016.

Towpik A., *Bezpieczeństwo międzynarodowe a rozbrojenie*, PISM, Warszawa 1971.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu	
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2